

4. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії ВР України 28 черв. 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30.
5. Соловйов Ю.І. Рівень державного управління [Електронний ресурс]. Режим доступу: osvita.ua/school/school_today/1295.
6. Грабовський В.А. Модель державно-громадського управління районною системою загальної середньої освіти з моніторинговим супроводом /В.А.Грабовський // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. 2004. № 4. С. 355-363.
7. Закон України «Про освіту» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
8. Біла книга. Про політику адаптації вітчизняного законодавства у галузі норм і стандартів до європейських вимог. К., 2006. 65 с.
9. Грабовський В.А. Модель державно-громадського управління районною системою загальної середньої освіти з моніторинговим супроводом /В.А.Грабовський // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. 2004. № 4. С. 355-363.
10. Довбиш І.А. Модель державно-громадського управління ЗНЗ /І.А.Довбиш // Директор школи, ліцею, гімназії. 2006. № 1. С. 69-75.

УДК 37.091.3:001.895(100)

Дрозд Т.М.

кандидат педагогічних наук, методист центру

«Освітній хаб "NotBox"» Вінницького державного педагогічного

університету імені М. Коцюбинського, старший викладач

кафедри права і публічного управління

ХАБ «NOTBOX» ЯК ПРОСТІР ОСВІТНЬОЇ ВЗАЄМОДІЇ ТА РОЗБУДОВИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА (на прикладі роботи над проектом «Молодь – громада – влада»)

Потреби ціложиттєвої освіти дорослих, розбудови громадянського суспільства, створення креативних осередків, генерування й реалізації

інноваційних проєктів обумовили на початку ХХІ століття потужний розвиток новітніх структурних утворень: хабів, коворкінгів, інноваційних центрів, арт-кафе тощо. Зазначені простори з'являються при провідних навчальних закладах та структурах муніципалітетів, за підтримки державної влади, громадськості чи представників бізнесу. Особливо перспективними є хаби при закладах вищої освіти, адже саме тут акумулюється як потужна науково-методична база, так і людські ресурси (науково-педагогічні кадри й студентська спільнота).

У вересні 2020 року розпочав роботу центр «Освітній хаб "NotBox"» - структурний підрозділ Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

За просторовою організацією зазначений хаб є універсальним, багатофункціональним, із комфортним простором, що гнучко трансформується, дозволяє використовувати водночас декілька локацій. Це створює позитивну емоційну атмосферу та умови для урізноманітнення форм роботи, сповненої сучасним, актуальним змістом.

Стаття має на меті розглянути практичне впровадження провідних напрямів діяльності освітнього хабу на прикладі створення й реалізації проєкту соціальної дії «Молодь – громада – влада».

Насамперед зазначимо, що місія хабу – це ефективна взаємодія задля навчання й розвитку, оновлення змісту освіти та згуртування поколінь. Відтак хаб зорієнтований на роботу з різними сегментами цільової аудиторії, а саме: науково-педагогічні працівники та студенти університету, вчителі й учні закладів загальної середньої освіти, педпрацівники закладів дошкільної, позашкільної, мистецької освіти, громадськість м. Вінниці. З огляду на активне використання у 2020-2021 році гібридних та дистанційних форм проведення заходів, можемо констатувати, що цільова аудиторія не обмежується містом Вінниця й містить представників усіх областей і регіонів України.

Стратегічні напрями діяльності хабу визначено таким чином: наука й освіта, дозвілля, студентські ініціативи. У цій публікації ми зосередимо увагу насамперед на освіті, підкресливши, що хаб як інноваційний простір відкриває перспективи для поєднання й взаємодоповнення формальної та неформальної освіти.

Безперечно, формальна освіта є базовою, вона закладає підвалини для подальшого саморозвитку, разом із тим великого значення нині набуває й освіта неформальна, адже вона є більш варіативною, оперативною й гнучкою, реагує на суспільні запити, враховує індивідуальні потреби здобувачів освіти. Неформальна освіта – підґрунтя самоосвітньої діяльності, розвитку особистості. Важливо, щоб уже на етапі здобуття формальної освіти у студентської молоді сформувалась потреба в неперервному самовдосконаленні й продовженні освіти упродовж життя.

Хаб як простір неформальної освіти пропонує молоді широкий спектр освітніх, просвітницьких, мистецьких, соціальних заходів. Нові підходи до неформальної освіти дорослих реалізуються також шляхом участі в міських, регіональних та міжнародних грантових програмах, співпраці з інститутами громадянського суспільства. Адже неформальній освіті приділяється особлива увага з боку громадських організацій. Про це свідчить зростання мережі недержавних громадських організацій, які генерують освітні ініціативи для дорослих. Безперечно, такі ініціативи мають велике значення для формування свідомої громадянської позиції особистості й участі в розбудові громадянського суспільства. Підтвердимо сказане конкретним прикладом.

У лютому 2021 року було оголошено другу хвилю конкурсів проєктів соціальної дії в трьох областях України: Вінницькій, Львівській та Сумській. Зазначимо, що пітчінг проєктів – це конкурс проєктів соціальної дії, спрямованих на позитивні соціальні зміни у громаді. Реалізується ця ініціатива за фінансової підтримки Європейської Комісії та Британської Ради. Організаціями - національними партнерами є Херсонський

Регіональний Благодійний Фонд «Об'єднання», Громадська організація «Міцна громада» (Донецька область) та Громадська організація «Молодіжна платформа» (м. Луцьк) [1].

Учасники пітчінгу окрім того, щоб підготувати заявку, повинні були пройти онлайн-курс «Є ідея? Втілюй! Проектний дизайн для соціальних ініціатив» на першій дистанційній платформі громадянської освіти від Відкритого Університету Майдану (ВУМ). Доречно зазначити, що, по-перше, при побудові курсу використовувалась методологія програми «Активні Громадяни» Британської Ради, яка реалізується у 68-ми країнах світу, по-друге, названий курс – це освітня ініціатива, яка поширює ідеї і сприяє розвитку громадянського суспільства в Україні [2].

Отож, розпочавши роботу над проектною заявкою, команда освітнього хабу «NotBox» водночас пройшла навчання за програмою онлайн-курсу.

Зосередимо увагу на меті й провідних ідеях проекту «Молодь – громада – влада», що був ініційований нашою командою.

Проект спрямований на подолання інертності студентської молоді та формування особистісних і громадянських цінностей шляхом проведення 9 інтерактивних заходів та ознайомлення з діяльністю органів місцевого самоврядування для студентів закладів вищої освіти м. Вінниці упродовж травня – жовтня 2021 року.

Відправними точками стали такі аспекти. По-перше, ініціаторів проекту зацікавило дослідження цінностей 24 країн Європи, у тому числі й України, проведене у рамках міжнародного проекту “Європейське соціальне обстеження” (European Social Survey) [3]. Експерти проекту очікували, що зміст життєвих цінностей українського населення буде значно відрізнятися від аналогічних цінностей населення європейських країн. Ця гіпотеза була підтверджена. Нашу увагу привернув насамперед такий факт: Україна випереджає усі інші зазначені країни за компонентом самоствердження, в основі якого – влада над людьми, а не активна

самореалізація та самовіддача. Закцентуємо увагу на тому, що влада розуміється як соціальний статус і престиж, контроль чи домінування над людьми і ресурсами. Разом із тим у населення не сформовано розуміння влади як здатності впливати на події та явища, забезпечувати стабільність і порядок у суспільстві, безпеку держави на основі принципу верховенства права.

По-друге, у розрізі вивчення цінностей українського народу ми вирішили докладніше розглянути питання цінностей сучасної молоді [4].

По-третє, в контексті ставлення молодого покоління до влади, автори проекту вважають за доречне ознайомити молодь, що навчається в м. Вінниці, з діяльністю органів місцевого самоврядування, а саме Вінницької міської ради, адже нинішні студенти – це потенційні мешканці Вінницької територіальної громади в найближчому майбутньому.

Проект «Молодь – громада – влада» пройшов попередній відбір. На авторів чекав 4-денний тренінг, покликаний допомогти відібраним учасникам та учасницям доопрацювати ідеї і проекти та підготуватися до фінального пітчінгу. Тренінг був проведений у рамках проекту «Зміцнення міжсекторальної співпраці для соціальної згуртованості» й покликаний забезпечити ефективне подолання викликів і реалізацію перспективних можливостей в галузі розвитку на місцевому рівні шляхом покращення співробітництва між організаціями громадянського суспільства (ОГС) та місцевими органами влади (МОВ) в Україні. Він здійснюється Британською Радою спільно з трьома спів-заявниками (ОГС): ГО «Міцна громада», ГО «Молодіжна Платформа», та Херсонським обласним благодійним фондом «Об'єднання». Така діяльність на всеукраїнському й міжнародному рівні переконливо свідчить як про важливість неформальної освіти в цілому, так і про розвиток громадянського суспільства шляхом здійснення освіти дорослих.

Результатом неформальної освіти команди хабу «NotBox» стала перемога у фінальному етапі пітчінгу. Наразі триває реалізація проекту.

Перший рік діяльності центру «Освітній хаб "NotBox"» Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського дозволяє дійти таких висновків:

- хаб як інноваційний структурний підрозділ – це місце об'єднання ініціативних людей, що продукують ідеї та втілюють їх у життя, позитивно впливаючи на зовнішнє середовище;

- у форматі діяльності освітнього хабу закладу вищої освіти взаємозв'язок і взаємовплив формальної і неформальної освіти мають значні перспективи, ефективність такої діяльності зростатиме за умови цілеспрямованої організації систематичної роботи;

- освітній хаб – це осередок розбудови громадянського суспільства. Проведення відповідних заходів, співпраця з інститутами громадянського суспільства, участь у грантових програмах дозволяють вивчати й раціонально адаптувати до конкретних умов перспективний європейський та вітчизняний досвід.

Серед безперечних переваг, що гарантують успіх освітнього хабу «NotBox», багатовекторність діяльності, розгалужена мережа внутрішнього та зовнішнього партнерства, залучення до участі в заходах найрізноманітніших сегментів цільової аудиторії.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

1. Друга хвиля обласних пітчінгів проєктів соціальної дії. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://www.britishcouncil.org.ua/active-citizens/oblast-social-action-projects/second-wave> (дата звернення: 20.08.2021). – Назва з екрана.

2. Є ідея? Втілюй! Проєктний дизайн для соціальних ініціатив. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://vumonline.ua/course/do-you-have-an-idea-embody/> (дата звернення: 22.08.2021). – Назва з екрана.

3. Ларін С.В. Порівняльний аналіз національних цінностей українського суспільства та цінностей об'єднаної Європи. // Європейські студії в Україні: здобутки, виклики та перспективи: Збірник матеріалів

Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 2 червня 2017 р.). – Київ: Українська Асоціація Викладачів і Дослідників Європейської інтеграції, 2017. – С. 180-185.

4. Молодь України – 2017 // Результати соціологічного дослідження. – Тернопіль: ТОВ «Терно-граф», 2017. – 72 с.

УДК 351/354

Мельник Е.А.,

кандидат філософських наук, доцент, кафедри права і публічного управління, Вінницький державний педагогічний університет

імені М.Коцюбинського

Гриб В.І.,

кандидат філософських наук, доцент, кафедри права і публічного управління, Вінницький державний педагогічний університет

імені М.Коцюбинського

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ: РИЗИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Недостатньо лише отримувати знання;

потрібно знайти їм застосування

І. Гете

Нашою проблемою є не брак знань, а брак дій

Марк Хетфілд

Розбудова національного державотворення базується на наявності фундаментального документу – дороговказу країни – конституції. Розробка основних положень, їх імплементація у суспільне життя, формування громадянського суспільства стає запорукою ефективного управління державою та суспільними взаєминами. Саме тому стратегічного значення набуває нова галузь знань – публічне управління, яке є складною системою, що має власну організаційну структуру, організаційні правила та директиви раціональність застосування. Ефективний механізм публічного управління та адміністрування містить усі загальні складники